

**АД за стопанисување со
деловен простор во државна
сопственост- Скопје**

Финансиски извештаи за годината што завршува
на 31 декември 2020 година и

Извештај на независните ревизори

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	7
- Извештај за сеопфатна добивка	8
- Извештај за промените во капиталот	9
- Извештај за паричните текови	10
- Белешки кон финансиските извештаи	11
- Прилози	

До:

Раководството и акционерите на

АД за стопанисување со деловен простор во државна сопственост, Скопје

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на приложените финансиски извештаи на Друштвото АД за стопанисување со деловен простор во државна сопственост, Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2020 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот, и истите вклучуваат процена на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Претпријатието. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за мислење со резерва

Како што е објавено во Белешката 7 кон придружните финансиски извештаи, вложувањата во подружните со состојба на 31 декември 2020 година изнесува 888.914 илјади Денари. Со спроведување на ревизорски процедури ние утврдивме дека Друштвото е мнозински сопственик на 97,58% од акциите во АД Градски Трговски Центар кое има издадено 1.846.325 обични акции по номинална вредност од 50 евра по акција, во вкупен износ 92.316.250 евра или 5.627.176.000 Денари. Применетата сметководствена рамка за подготовка и презентација на финансиските извештаи бара Друштвото да ги вреднува по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување. Следствено, Друштвото го има потценето своето вложување во подружници на износ од 4.963.888 илјади Денари, за кој износ е потценет е капиталот.

Како што е објавено во Белешката 10 кон придружните финансиски извештаи, салдото на финансиски побарувања со состојба на 31 декември 2020 година вклучува побарувања во износ од 28.629 илјади Денари. Со спроведување на ревизорски процедури ние утврдивме дека во евиденцијата на побарувањата има салда кои што се над една година и чија што наплата е неизвесна во вкупен износ од 25.808 илјади денари. Следствено, наведениот износ побарувањата се преценети а трошоците се потценети за периодот.

Како што е објавено во Белешката 11 кон придружните финансиски извештаи, салдото на побарувањата од купувачи со состојба на 31 декември 2020 година вклучува побарувања во износ од 57.157 илјади Денари. Во својата евиденција Друштвото има почетни салда на побарувања од купувачи кои се постари од една година во износ од 4.215 илјади денари како и останати побарувања во износ од 12.794 илјади денари чија што наплата е неизвесна. За наведениот износ побарувањата се преценети а трошоците потценети во периодот. Дополнително, Друштвото има евидентирано негативни салда на побарувањата во износ од 6.633 илјади денари и евидентирани обврски во Белешка 15 во износ од 2.268 илјади денари за кои што не можевме да обезбедиме достатни и соодветни ревизорски докази.

Како што е обелоденето во Белешка 5 и Белешка 14, Друштвото има евидентирано отуѓување на недвижности во износ од 153.732 илјади денари. Истото се однесува на недвижен имот кој согласно одлука на оснивачот од 2016 година е одземен од Друштвото. Согласно ММС 8 – Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки, Друштвото корекцијата на грешка не треба да ја евидентира во тековниот период и треба да ја спроведе до степен до кој тоа е практично за секој претходен период и за секоја линиска ставка на финансиските извештаи на која има влијание.

Наше мислење е дека, освен за можниот ефектите од прашањата на кои што се укажува во пасусот “Основа за мислење со резерва”, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АД за стопанисување со деловен простор во државна сопственост, Скопје на ден 31 декември 2020 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020.

А&БА Грууп дооел, Скопје

Овластен ревизор

Дарко Калин

19 март 2021

Управител

Дарко Калин

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	190.991	295.385
Вложување во недвижности	6	238.011	251.382
Вложувања во подружници	7	888.914	888.914
Финансиски средства расположливи за продажба	9	341	341
		1.318.257	1.436.022
Тековни средства			
Финансиски побарувања	10	28.629	24.588
Побарувања од купувачи и останати побарувања	11	57.157	49.009
Побарувања за данок на добивка		256	3.313
Парични средства и еквиваленти	12	340.090	344.039
		426.132	420.949
ВКУПНО СРЕДСТВА		1.744.389	1.856.971
Капитал и обврски			
Капитал	13		
Акционерски капитал		1.072.099	1.072.099
Резерви		4.160	3.938
Акумулирани добивки		53.999	57.817
Вкупно капитал		1.130.258	1.133.854
Обврски			
Нетековни обврски			
Одложени приходи	14	326.357	441.154
		326.357	441.154
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	15	286.982	280.823
Обврска за данок на добивка		792	1.140
		287.774	281.963
Вкупно обврски		614.131	723.117
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		1.744.389	1.856.971

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 25.02.2021 година од Раководството АД за стопанисување со деловен простор во државна сопственост, Скопје и потпишани во негово име од:

Генерален директор:
Г-дин Шеваљ Цеку

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Приходи од продажба	16	58.083	57.355
Останати деловни приходи	17	25.263	29.279
Трошоци за материјали, сировини и енергија	18	(2.530)	(3.145)
Услуги	19	(2.970)	(3.405)
Трошоци за вработени	20	(44.955)	(39.766)
Амортизација и депрецијација	5,6	(22.296)	(26.155)
Останати деловни трошоци	21	(8.593)	(8.580)
Добивка од оперативно работење		2.002	5.583
Финансиски приходи		4.226	4.161
Финансиски расходи		(992)	(565)
Финансиски (расходи), нето	22	3.234	3.596
Добивка пред оданочување		5.236	9.179
Данок на добивка	23	(792)	(1.140)
Добивка за годината		4.444	8.039
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		4.444	8.039

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Акционерски капитал	Резерви	Акум. добивки	Вкупно
На 01 јануари 2019 година	1.072.099	3.536	51.917	1.127.552
Објавени и исплаени дивиденди	-	-	(1.737)	(1.737)
Распоред на добивка	-	402	(402)	-
<u>Трансакции со сопствениците</u>	<u>402</u>	<u>(2.139)</u>	<u>(1.737)</u>	<u>(2.867)</u>
Добивка за годината	-	8.039	8.039	1.737
Вкупна сеопфатна добивка	-	8.039	8.039	1.737
На 31 декември 2019 година	1.072.099	3.938	57.817	1.133.854
На 01 јануари 2020 година	1.072.099	3.938	57.817	1.133.854
Објавени и исплаени дивиденди	-	-	(8.040)	(8.040)
Распоред на добивка	-	222	(222)	-
<u>Трансакции со сопствениците</u>	<u>-</u>	<u>222</u>	<u>(8.262)</u>	<u>(8.040)</u>
Добивка за годината	-	-	4.444	4.444
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	4.444	4.444
На 31 декември 2020 година	1.072.099	4.160	53.999	1.130.258

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Добивка пред оданочување		5.236	9.179
<u>Усогласување за:</u>			
Депрецијација и амортизација	5,6	22.296	26.155
Приходи од ослободување на државни подршки	17	(18.715)	(22.703)
Вредносно усогласување на побарувања		2.308	1.603
Наплатени претходно отпишани побарувања	17	(780)	(1.761)
Продадени и расходуван недвижности постројки и опрема		142	-
Корекција на основна грешка		11	-
Приходи од камати	22	(4.226)	(4.161)
Расходи по камати	22	992	565
Добивка пред промени во оперативниот капитал		7.264	8.877
<i>Промени во оперативниот капитал:</i>			
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(9.675)	(3.282)
Обврски кон добавувачи и останати обврски		6.159	460
Оперативна добивка по промени во обртен капитал		3.748	6.055
(Платени) камати		(992)	(565)
(Платен) данок од добивка		1.917	2.330
Нето парични текови од оперативни активности		4.673	7.820
Инвестициони активности			
(Набавка)/оттуѓување на недвижности, постројки и опрема		(767)	(49)
(Намалување)/зголемување на дадени позајмици		(4.041)	(1.295)
Приливи по камати		4.226	4.161
Нето парични текови од инвестициони активности		(582)	2.817
Финансиски активности			
Објавени и сиплатени дивиденди		(8.040)	(1.737)
Нето парични текови од финансиски активности		(8.040)	(1.737)
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти		(3.949)	8.900
Парични средства и еквиваленти на почетокот		344.039	335.139
Парични средства и еквиваленти на крајот	12	340.090	344.039

Белешките претставуваат составен дел на финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Акционерското друштво за стопанисување со деловен простор во државна сопственост – Скопје, е основано и запишано во Централниот регистар на Република Северна Македонија со Решение од 03.06.2011 година, врз основа на Законот за трансформација на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на РМ („Службен весник на РСМ“ бр. 105/09)

Седиштето на Друштвото е на Ул. „Стале Попов“ Бр. 9 мезанин, Скопје и матичен број 6701213 и единствен даночен број 4080011521604.

Основна дејност на Друштвото е Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп.

Управувањето со Друштвото е организирано според едноstepен систем при што орган на управување на Друштвото е Одборот на Директори кој е составен од пет члена, од кои еден извршен член и четири не извршни членови, а од кои еден од неизвршните членови е независен член.

Одборот на Директори на 31 декември 2020 е во состав:

- Г-дин Шеваљ Цеку - Извршен член на Одбор на Директори;
- Г-ѓа Светлана Тодоровска - неизвршен член;
- Г-ѓа Јасна Оровчанец Ангелковиќ - неизвршен член;
- Г-дин Булент Камбер - неизвршен член;
- Г-ѓа Сања Цековска - неизвршен член.

Извршниот член на Одборот на Директори, господинот Шеваљ Цеку, согласно Статутот ја има функцијата на Генерален Директор, раководи со Друштвото и го претставува и застапува Друштвото во односите со трети лица и може да дава овластувања на други лица за застапување на Друштвото.

Друштвото е организирано во 14 организациони единици и тоа:

1. Дирекција Скопје,
2. Регионален центар Скопје
3. Регионален центар Кичево
4. Регионална единица Струмица
5. Регионална единица Тетово
6. Регионална единица Велес
7. Регионална единица Кавадарци
8. Регионална единица Кичево
9. Регионална единица Кочани
10. Регионална единица Куманово
11. Регионална единица Прилеп
12. Регионална единица Штип
13. Регионална единица Охрид
14. Регионална единица Битола.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (продолжува)

Просечниот број на вработени во Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2020 година изнесува лица 82 лица (2019: 66 лица).

Финансиските извештаи за период од 01.01-31.12.2020 година се усвоени од менаџментот на 25.02.2021 година.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/2004 ... 06/2019) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациска валута.

Финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци. Споредбените податоци се земени од ревидирани финансиски извештаи во 2019 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.1. Основа за подготовка (продолжува)

2.2. Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

Во идентификувањето на овие деловни сегменти раководството ги следи активностите на Друштвото кои ги претставуваат своите главни групи на производи и услуги. Секој од овие оперативни сегменти е управуван одделно, поради што, тоа бара различни технологии, маркетинг пристап и други ресурси.

2.3. Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 УСД	50,2353 Денари	54.9518 Денари
1 ЕУР	61,6940 Денари	61,4856 Денари

2.4. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна намалена за акумулираната депрецијација и загуби од оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.4. Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок. Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Недвижности	20-40 години
Опрема и моторни возила	4-10 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.5. Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување. Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од четири години.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.6. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за оттуѓување

Нетековни средства кои се очекува да се надоместат примарно преку продажба, отколку преку континуирана употреба се класификувани како такви кои се чуваат за продажба. Веднаш пред класификација како такви кои се чуваат за продажба, средствата се мерат по пониската од нивната сметководствена вредност и нивната објективна вредност, намалена за трошоците за продажба. Загубата поради оштетување при почетното признавање како такви кои се чуваат за продажба и добивките и загубите од последователното мерење се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Не се признаваат добивки над износот на акумулираната загуба поради оштетување.

2.7. Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

2.8. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.9. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.8. Финансиски средства (продолжува)

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка. Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивидени од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.8. Финансиски средства (продолжува)

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може де се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.8. Финансиски средства (продолжува)

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.9. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.10. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

2.11. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.11. Побарувања од купувачите, дадени позајмици и останати побарувања (продолжува)

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.12. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.13. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот), на приливите од емисијата.

(в) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.13. Капитал, резерви и акумулирани добивки/агуби (продолжува)

(а) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони резерви, задолжителни резерви и резерви од реинвестирана добивка се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.14. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.15. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.16. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на пропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.17. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.18. Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.18. Надомест за вработени (продолжува)

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.19. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.20. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.21. Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.21. Признавање на приходи и расходи (продолжува)

Приходи од продажба на производи

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопропорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.22. Државни поддршки

Друштвото добива државни поддршки во вид на основни средства и субвенции. Државните поддршки не се признаваат додека нема разумна сигурност дека Друштвото ќе ги исполни условите кои се наведени во договорите за поддршка како и сигурност дека поддршките ќе бидат примени.

Државните поддршки се признаваат во добивката или загубата на системска основа во периодите во кои Друштвото ги признава како расход поврзаните трошоци кои поддршките треба да ги надоместат. Иницијално, со признавање на средството кое претставува државна поддршка Друштвото признава одложени приходи под услов да постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на поддршката. Износите на државна поддршка потоа се признаваат во добивките или загубите на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

2.23. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.24. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во посебните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во посебните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.25. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.26. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредибилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2020	2019
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	341	341
Финансиски побарувања	28.629	24.588
Побарувања од купувачи, нето	21.749	20.606
Парични средства	340.090	344.039
	390.809	389.574

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	Тековни		31 декември 2020	
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи	18.505	-	-	-
Обврски за примени депозити	14.564	-	-	-
Обврски кон вработени	3.040	-	-	-
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	-	-	-
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	-	-	-
	282.473	-	-	-

	Тековни		31 декември 2019	
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи	13.821	-	-	-
Обврски за примени депозити	14.407	-	-	-
Обврски кон вработени	3.121	-	-	-
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	-	-	-
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	-	-	-
	277.713	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	2020	2019
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	341	341
Финансиски побарувања	596	596
Побарувања од купувачи, нето	21.749	20.606
Парични средства и еквиваленти	340.090	344.039
	362.776	365.582
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Финансиски побарувања	28.033	23.992
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Финансиски побарувања	-	-
	390.809	389.574
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски кон добавувачи	18.505	13.821
Обврски за примени депозити	14.564	14.407
Обврски кон вработени	3.040	3.121
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	246.316
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	48
	282.473	277.713
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	-	-
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	-	-
	282.473	277.713

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.4 Пазарни ризици

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност(продолжува)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

			2020
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	-	-	-
			2019
	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	-	-	-

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

Друштвото со 31 декември 2020 година не располага со финансиски средства и/или обврски кои што се со променлива каматна стапка.

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 14, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од акционерски капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.5. Ризик при управување со капитал (продолжува)

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Позајмици со камата	-	-
Парични средства и еквиваленти	(340.090)	(344.039)
Нето обврски	(340.090)	(344.039)
Капитал	1.130.258	1.133.854
	-	-

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

31 декември 2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	-	-	341	341
31 декември 2019	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	-	-	341	341

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од учества во капиталот на домашни правни субјекти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2020	2019	2020	2019
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	341	341	341	341
Финансиски побарувања	28.629	24.588	28.629	24.588
Побарувања од купувачи, нето	21.749	20.606	21.749	20.606
Парични средства и еквиваленти	340.090	344.039	340.090	344.039
Вкупни средства	390.809	389.574	390.809	389.574
Обврски				
Обврски кон добавувачи	18.505	13.821	18.505	13.821
Обврски за примени депозити	14.564	14.407	14.564	14.407
Обврски кон вработени	3.040	3.121	3.040	3.121
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	246.316	246.316	246.316
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	48	48	48
Вкупни обврски	282.473	277.713	282.473	277.713

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки. Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2020 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и опрема	Вкупно
Набавна вредност				
На 01 јануари 2019	10.343	592.946	20.248	623.537
Набавки	-	-	49	49
Пренос во вложувања во недвижности	-	3.965	-	3.965
Расходувања и оттуѓувања	-	(51.900)	-	(51.900)
На 31 декември 2019	10.343	545.011	20.297	575.651
Набавна вредност				
На 01 јануари 2020	10.343	545.011	20.297	575.651
Набавки во текот на годината	-	-	767	767
Пренос од инвестиции во тек	-	6.996	-	6.996
Одземени недвижности по одлука на влада	-	(153.732)	-	(153.732)
Расходувања и оттуѓувања	-	-	(154)	(154)
На 31 декември 2020	10.343	398.275	20.910	429.528
Исправка на вредност				
На 01 јануари 2019	-	275.563	18.440	294.003
Депрецијација за годината	-	13.818	186	14.004
Пренос во вложувања во недвижности	-	(27.741)	-	(27.741)
На 31 декември 2020	-	261.640	18.626	280.266
Исправка на вредност				
На 01 јануари 2020	-	261.640	18.626	280.266
Депрецијација за годината	-	8.829	299	9.128
Пренос во вложувања во недвижности	-	6.408	-	6.408
Одземени недвижности по одлука на влада	-	(57.649)	-	(57.649)
Расходувања и оттуѓувања	-	-	(12)	(12)
	-	219.624	18.913	238.537
Сегашна сметководствена вредност				
На 31 декември 2019	10.343	283.371	1.671	295.385
На 31 декември 2020	10.343	178.651	1.997	190.991

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ

	Деловни објекти во сопственост на АД	Деловни објекти во сопственост на РМ	Вкупно
Набавна вредност			
На 01 јануари 2019	131.142	322.324	453.466
Пренос од недвижности, постројки и опрема	645	51.255	51.900
Расходувања и оттуѓувања	-	(195)	(195)
На 31 декември 2019	131.787	373.384	505.171
Набавна вредност			
На 01 јануари 2020	131.787	373.384	505.171
Пренос од недвижности, постројки и опрема	-	(6.996)	(6.996)
Расходувања и оттуѓувања	-	-	-
На 31 декември 2020	131.787	366.388	498.175
Исправка на вредност			
На 01 јануари 2019	25.375	188.691	214.066
Депрецијација за годината	3.416	8.735	12.151
Пренос од недвижности, постројки и опрема	-	27.741	27.741
Расходувања и оттуѓувања	-	(169)	(169)
На 31 декември 2019	28.791	224.998	253.789
Исправка на вредност			
На 01 јануари 2020	28.791	224.998	253.789
Депрецијација за годината	3.295	9.873	13.168
Пренос од недвижности, постројки и опрема	-	11	11
Расходувања и оттуѓувања	-	(6.804)	(6.804)
На 31 декември 2020	32.086	228.078	260.164
Сегашна сметководствена вредност			
На 31 декември 2019	102.996	148.386	251.382
На 31 декември 2020	99.701	138.310	238.011

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. ВЛОЖУВАЊЕ ВО ПОДРУЖНИЦИ

	% од учество	Земја на основање	Валута	31 декември 2020	31 декември 2019
Градски трговски центар АД Скопје	97,58%	Северна Македонија	МКД	888.914	888.914
				888.914	888.914

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2020			
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	341	341
Финансиски побарувања	28.629	-	28.629
Побарувања од купувачи, нето	21.749	-	21.749
Парични средства и еквиваленти	340.090	-	340.090
Вкупни средства	390.468	341	390.809

	Ост. Фин. Обв.по аморт.наб.вр.	Вкупно
31 декември 2020		
Обврски според Извештајот за финансиската состојба		
Обврски кон добавувачи	18.505	18.505
Обврски за примени депозити	14.564	14.564
Обврски кон вработени	3.040	3.040
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	246.316
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	48
Вкупни обврски	282.473	282.473

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ (продолжува)

	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2019			
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	341	341
Финансиски побарувања	24.588	-	24.588
Побарувања од купувачи, нето	20.606	-	20.606
Парични средства и еквиваленти	344.039	-	344.039
Вкупни средства	389.233	341	389.574

	Ост. Фин. Обв. по аморт. наб. вр.	Вкупно
31 декември 2019		
Обврски според Извештајот за финансиската состојба		
Обврски кон добавувачи	13.821	13.821
Обврски за примени депозити	14.407	14.407
Обврски кон вработени	3.121	3.121
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	246.316
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	48
Вкупни обврски	277.713	277.713

9. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2020	2019
Вложувања во хартии од вредност во домашни правни субјекти		
- Котирани	-	-
- Некотирани	2.781	2.781
	2.781	2.781
Вредносно усогласување на вложувања во хартии од вредност во домашни правни субјекти	(2.440)	(2.440)
Вкупно	341	341

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се исказани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

9. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжува)

	% од учество	Земја на основање	Валута	31 декември 2020 000 МКД	31 декември 2019 000 МКД
Берлин компани ДОО Прилеп	2,20%	Северна Македонија	МКД	1.588	1.588
Голд ДОО Прилеп	1,37%	Северна Македонија	МКД	172	172
Современ дом	29,17%	Северна Македонија	МКД	1.021	1.021
Оштетување				(2.440)	(2.440)
				341	341

10. ФИНАНСИСКИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Краткорочни финансиски побарувања		
- Домашни правни и физички лица	33.974	29.228
Намалено за: резервирање поради оштетување	(5.914)	(5.236)
Банкарски гаранции издадени од домашни комерцијални банки	596	596
Вкупно финансиски побарувања	28.629	24.588

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Побарувања од купувачи		
Побарувања од купувачи во земјата	291.807	290.045
Намалено за: резервирања за оштетувања	(270.058)	(269.439)
	21.749	20.606
Останати тековни побарувања		
Побарување за ДДВ	-	-
Останати побарувања од неповрзани друштва	35.408	28.403
	35.408	28.403
Вкупно побарувања од купувачи и останати побарувања	57.157	49.009

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
31.дек.20				
Набавна вредност	-	21.749	270.058	291.807
Исправка на вредност			(270.058)	(270.058)
Нето евидентирана вредност	-	21.749	-	21.749

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (продолжува)

Старосната структура на доспеаните, неоштетени побарувања на датумите на известување е како што следи:

	2020	2019
Од 0 - 6 месеци	7.608	3.994
Од 6 - 12 месеци	9.926	4.379
Над 1 година	4.215	12.233
	21.749	20.606

Промените во сметката на резервирање на побарувањата и останати побарувања поради оштетување е како што следи:

Побарувања од купувачи	2020	2019
На 1 јануари	269.439	269.929
Расход поради оштетување за годината (Белешка 21)	2.308	1.603
Наплатени претходно резервирани побарувања (Белешка 17)	(780)	(1.761)
Отпис на оштетени побарувања	(909)	(332)
На 31 декември	270.058	269.439

12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2020	2019
Денарски сметки кај домашни банки	340.037	344.007
Денарска благајна	48	31
Дебитни картички во домашни банки	5	1
	340.090	344.039

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

13. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2020 и 2019 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 17.430 илјади ЕУР. Истиот е поделен на 10.000 запишани и во целост платени обични акции со номинална вредност од 1.743 Евра по акција. Имателите на обични акции имаат право на дел од остварената добивка (дивиденда) и добиваат право на еден глас на собранието на акционери за еквивалент од 1 акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса. Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	Број на акции 2020	Број на акции 2019	% на учество 2020	% на учество 2019
Влада на Република Северна Македонија	10.000	10.000	100%	100%
	10.000	10.000	100%	100%

Резерви

Резервите, кои со состојба на 31 декември 2020 изнесуваат 4.160 илјади денари (2019: 3.938 илјади Денари) се состојат во целост од законски резерви, создадени врз основа на тековната законска регулатива. Законските резерви, се создадени во текот на годините преку распределба на добивката по оданочување. Во согласност со законската регулатива, Друштвото има обврска секоја година да издвојува 5% од својата нето добивка по оданочување, се додека нивото на тие резерви не достигне 10% од регистрираниот капитал.

Дивиденди

Во текот на 2020 годината Друштвото објави и исплати дивиденди во вкупен износ од 8.040 илјади Денари (2019: 1.737 илјади Денари) со вклучени даноци.

14. ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ

На 31 декември 2020 година, салдото на одложените приходи во износ од 326.357 илјади денари (2019: 441.154 илјади Денари) се состои од следново:

	2020	2019
Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддршки	326.357	441.154
	326.357	441.154

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

14. ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ (продолжува)

Промените во сметката одложени приходи од донации е како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари	441.154	459.918
Примени државни поддршки	-	3.965
Одземени државни поддршки по одлука на влада	(96.082)	-
Амортизација на материјални средства примени преку донации (Бел.17)	(18.715)	(22.729)
На 31 декември	326.357	441.154

Разграничените приходи кои со состојба на 31 декември 2020 година изнесуваат 326.357 илјади денари (2019: 441.154 илјади денари) се однесуваат на приходи стекнати по основ на добиени донации како државна поддршка во недвижности, постројки и опрема. Одложен приход се признава врз основа на амортизација на материјалните средства примени од донациите. Реализирањето на разграничените приходи ќе се признава на систематска основа која соодветствува на преостанатиот период на искористување на материјални те средства. Во текот на 2020 година, ослободен е дел од разграничените приходи, признат во останатите тековни приходи во износ од 18.715 илјади Денари (2019: 22.729 илјади Денари) (Белешка 17).

15. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Добавувачи		
Домашни добавувачи	18.505	13.821
	18.505	13.821
Останати тековни обврски		
Обврски кон влада за продаден движен имот	246.316	246.316
Обврски за примени депозити	14.564	14.407
Однапред пресметани трошоци	4.104	2.688
Обврски за плати, даноци и придон.за вработени	2.101	2.113
Останати обврски спрема вработени	939	1.008
Аванси на купувачи	404	421
Обврски за надоместоци на членови на Одбор на директори	48	48
Обврски за персонален данок	1	1
	268.477	267.002
	286.982	280.823

16. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2020	2019
Приходи од услуги	58.083	57.355
	58.083	57.355

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

17. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ПРИХОДИ

	2020	2019
Приход од ослободување на разграничени дотации и државни подршки	18.715	22.703
Приход од наплатени претходно отпишани побарувања	780	1.761
Приходи од судски, нотарски и трошоци за извршување	3	562
Приходи од осигурителни компании за надомест на штета	-	116
Останати приходи	5.765	4.137
	25.263	29.279

18. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ, СУРОВИНИ И ЕНЕРГИЈА

	2020	2019
Потрошена енергија, нафта, гориво и мазиво	2.243	2.780
Потрошок на канцелариски материјали	283	325
Потрошок на материјали за одржување	3	1
Отпис на ситен инвентар	-	37
Останати материјални средства	1	2
	2.530	3.145

19. УСЛУГИ

	2020	2019
Услуги за одржување	1.035	1.109
ПТТ услуги	977	1.025
Услуги за одржување на возила	196	283
Трошоци за вода, комуналли и зеленило	187	209
Трошоци за службени патувања	139	114
Регистрација на возила	47	40
Останати услуги	389	625
	2.970	3.405

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2020	2019
Бруто плати	42.530	35.842
Регрес за годишен одмор	1.391	1.902
Останати со закон утврдени трошоци за вработени	1.034	2.022
	44.955	39.766

21. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ТРОШОЦИ

	2020	2019
Казни, пенали и штети	2.401	2.187
Загуби поради оштетување и отпис на кратк.побарувања (Бел.12)	2.308	1.603
Интелектуални услуги	1.227	1.358
Банкарски услуги	560	553
Надомест на членовите на Одбор на директори	559	559
Даноци, придонеси и чланарина кои не зависат од резултатот	428	593
Судски, административни и трошоци за извршување	278	613
Премии за осигурување	169	223
Трошоци за службени патувања	153	310
Неамортизирана вредност на расх.мат.средства (бел. 5)	142	0
Дополнително утврдени расходи од минати години	62	118
Трошоци за пропаганда, реклама и репрезентација	26	34
Останати оперативни расходи	280	429
	8.593	8.580

22. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2020	2019
Приходи		
Приходи од камати	4.226	4.161
	4.226	4.161
Расходи		
Расходи по камати	(992)	(565)
	(992)	(565)
Финансиски (расходи)/ приходи, нето	3.234	3.596

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

23. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според посебниот Извештај за сеопфатната добивка за 2020 и 2019 е како што следи:

	2020	2019
Добивка пред оданочување за годината	5.236	9.180
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	2.688	2.222
Даночна основа	7.924	11.402
Намалување на даночна основа	-	-
Даночна основа по намалување	7.924	11.402
Даночна стапка	10%	10%
Тековен данок на добивка по стапка од 10%	792	1.140
Ефективна даночна стапка	15,13%	12,42%

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

24. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 17.732 илјади Денари. На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Дополнително со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото има покренато судски постапки против правни и физички лица за наплата на побарувања на износ од 111.156 илјади денари (2019 310.864).

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема заложено средства.

Гаранции

Со состојба на 31 декември 2020, Друштвото нема издадено банкарски гаранции.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да произлезат дополнителни даноци и трошоци. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие финансиски извештаи не постојат услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

25. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2020				
Клучен раководен кадар	-	-	-	1.858
Вкупно	-	-	-	1.858
2019				
Клучен раководен кадар	-	-	-	559
Вкупно	-	-	-	559

26. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2020 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, следниве промени и настани:

- По 31 декември 2020 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затварање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно пореметување на бизнисот во целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Претпријатието смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2020 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, како и ефективноста одговорот од страна на владата и централната банка, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што
завршува на 31 декември 2020

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2020